

P. B. AXELRODILLE

25. V. 01.

Hyvä P. B.! Olette tietysti jo kuullut G. V:ltä järjestösuunnitelmastamme⁹⁴ sekä Nevzorovin, Danevitshin ja Rjazanovin uudesta „sovinto“-laitoksesta (joka on ottanut nimekseen „Borba“ ryhmä⁹⁵). Vastasimme heidän kyseilynsä (kysyttiin, kannatammeko „Sotsial-Demokratian“, Liiton ja „Zarjan“, t.s. niiden edustajain, välisen ennakkokonferenssin pitoa) *myöntävästi*. G. V. sanoi täällä, että tietysti täytyy suostua ja että hän on jo kirjoittanut siitä Teille. Tänäpäin Rjazanov (joka on ollut täällä jo pari päivää) ilmoitti minulle saaneensa kirjeen Gurevitshilta, joka tiedotti hänelle, että vain meiltä on saatu virallinen suostumus, että „Työn vapautus“ ryhmä ei ole vastannut vielä mitään, että hän oli tavannut Kritshevskin ja Ivanshinin ja on miltei varma, että nämä suostuvat konferenssin pitoon, että kokoontumispaikaksi on ajateltu Brysseliä ja päivämääräksi osapuulleen kesäkuun 4., että Bundin⁹⁶ ulkomainen järjestö anoo myös pääsyä konferenssiin.

Olkaa hyvä ja kirjoittakaa heille *pikemmin*, että „Työn vapautus“ ryhmä („Sotsial-Demokratian“ edustajana) suostuu *virallisesti* konferenssin pitämiseen, ja samalla kirjoittakaa, mitä mieltä olette konferenssin kokoontumispaikasta ja -ajasta*. Ensin mainitun johdosta me kirjoitimme, että kannatamme Zürichä tai sitä lähinnä olevaa paikkaa (että Sveitsi olisi tietysti „Työn vapautus“ ryhmällekkin sopivin) ja että toivomme konferenssin pitämistä mahdollisimman pian, ehkäpä jo toukokuussa, koska kesäkuussa emme voi niinkään vapaasti määrätä ajastamme. (Se, että haluamme

* Toistan kaiken varalta Gurevitshin osoitteen: Mr. E. Gourevitsch. 38 bis. Rue Gassendi. 38 bis. Paris.

jouduttaa konferenssia, on selitettävissä todellisuudessa sillä, että meidän on edullisempaa päästä eroon pikemmin voidaksemme ryhtyä pikemmin luomaan omaa järjestöämme ja saadaksemme aikaa valmistautua ratkaisevaan sotaan Liittoa vastaan, jos välit katkeavat. Ja kesällä sota todennäköisesti siirtyy Venäjällekin.)

Olkaa hyvä ja kannattakaa meitä, me haluamme jouduttaa konferenssia * (esittääkää jokin syy) ja määrätä Sveitsin kokoontumispaikaksi. Käsittäakseni heidän on vaikea kiistää Sveitsiä vastaan, koska: 1) kaksi osapuolta neljästä („Zarja” ja „Sotsial-Demokrat” Liittoa ja „Borbaa” vastaan) ovat Sveitsin kannalla; 2) Sveitsin täytyisi olla Sveitsissä, Saksassa ja Ranskassa olevien ryhmien edustajien luonnollinen kokoontumispaikka. Ehkä voidaan suostua muuhunkin kuin Zürichiin, esimerkiksi Baseliin? Olkaa hyvä ja ilmoittakaa minulle, kun olette lähettänyt virallisen suostumuksen.

Nyt kerron Teille Rjazanovista. Kun oli puhe *meidän* järjestöstämme („Iskran” ulkomaisesta järjestöstä), hän intoutui ensin kukkoilemaan, kun kuuli, ettei meillä ole lainkaan aikeita laajentaa toimituskuntaa ja että tarjoamme heille osanottoa vain neuvotteluoikeuksin. Hän puhui mahtipontisesti siitä, että Nevzorov on mies, jolla on rikas menneisyys ja ansioita (prikulleen samoin kuin Nevzorov puhui viime kesänä Rjazanovista!), hän oli kuohuksissaan, ivaili j.n.e. Mutta nähtyään, ettei se vaikuttanut meihin vähääkään, hän alkoi jonkin ajan kuluttua taipua myönnetyksiin, sanoi, että ehkä hän hyväksyy meidän luonnoksemmekin („mutta Nevzorov ei suostu millään”), vaikka parasta olisi kuitenkin „Sotsial-Demokratin”, „Zarjan” ja „Borban” liittoutuminen, että „Borba” on valmis luopumaan oman lehden julkaisemisesta (emme ole koskaan uskoneetkaan, että he pystyisivät julkaisemaan omaa lehteä) ja julkaisemaan vain sarjan lentokirjasia.

Yleensä näyttää siltä, että heidän kanssaan voidaan tehdä työtä: aikansa niskoiteltuaan he kuitenkin suostuvat.

Mitä Liittoon lähentymiseen tulee, niin Rjazanov sanoi ensin, ettei hänellä ole kerrassaan mitään toiveita konferenssin suhteen, että Gurevitsh yksin tyrkyttää sellaista aatetta j.n.e. Mutta kun hän kuuli, että me emme aseta

* Sanotaan, että se alotaan pitää osapuulleen 10. VI. Sekin sopii.

conditio sine qua non* Liiton hävittämistä, että olemme valmiit hyväksymään sen, että tieteellisen julkaisun („Zarjan”) ja poliittisen sanomalehden („Iskran”) ohella voi olla olemassa työläisille tarkoitettu helppotajuinen kokoelmajulkaisu tai aikakauslehti („Rabotsheje Delo”), hän muutti jyrkästi kantaansa ja sanoi, että hän on jo kauan puhunut samaa Kritishevskille, että hän pitää sitä eripuraisuuden luonnollisena finaalina ja on itse nyt valmis tekemään voitavansa tällaisen luonnoksen toteuttamiseksi.— Tehköön vain! Ehkä yhteenliittyminen tai *liittoutuminen* tällä pohjalla on tosiaan mahdollinen, ja se olisi aimo askel eteenpäin.

Lisään vielä, että olemme Zürichin kannalla tietysti senkin takia, että Aleksein tekisi kovasti mieli saada enemmän aikaa jutellakseen kanssanne kaikenlaisista asioista.

Jos „Sotsial-Demokratian” kaikkien jäsenten kannan tiedustelu (jotta voidaan antaa virallinen vastaus „Borba” ryhmälle) vaatii paljon aikaa, niin koettakaa, olkaa hyvä, jollain tavalla supistaa tätä aikaa, jos se on mahdollista. Konferenssin viivytyks ei ole lainkaan suotavaa.

Mitä tulee Bundin ulkomaisen järjestön osallistumiseen konferenssiin, aiomme hylätä sen pyynnön (tekemättä siitä äärimmäisessä tapauksessa casus belliä**) Venäjän sosiaalidemokraattisen työväenpuolueen edustajakokouksen vuonna 1898 tekemän päätöksen 1. kohdan perusteella. (Tämän kohdan mukaan Bundilla on oikeus ratkaista itsenäisesti ainoastaan ne kysymykset, jotka koskevat nimenomaisesti juutalaista proletariaattia, eikä se siis voi neuvotteluissa esiintyä itsenäisenä osapuolena.)

Miten on „Iskralle” tarkoitetun kirjoituksenne laita? Aiotteko antaa jotain „Zarjan” toista viikkoa varten, josta G. V. on tietysti Teille kertonut?

Puristan lujasti kättänne ja lähetän kaikilta suuret terveiset.

Teidän Petrov

Lähetetty Münchenistä Zürichiin

Julkaistu ensi kerran v. 1925

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan

* — välttämättömäksi ehdoksi. Toim.

** — sodan perustetta. Toim.